

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **T. I. C. C. R., a. s.**, zastoupeného Mgr. Zbyškem Jarošem, advokátem se sídlem v Praze 4, Zelený pruh 95/97, za účasti **Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Opavě**, se sídlem v Opavě, Praskova 11, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 10. 2004, č. j. 22 Ca 170/2003 - 19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora označeného usnesení, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Opavě (dále též „správní orgán“) ze dne 2. 4. 2003, č. j. O-108/572/2002, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzena výzva k zaplacení nedoplatku správního poplatku ze dne 26. 4. 2002 vydaná Katastrálním úřadem v Přerově, detašovaným pracovištěm Hranice (dále též „katastrální úřad“).

Jako právní důvod své kasační stížnosti stěžovatel uvedl ust. § 103 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel se domnívá, že soud nesprávně posoudil, co bylo předmětem jeho žaloby, a v důsledku toho vydal nezákonné rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu č. j. O-108/572/2002, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Katastrálního úřadu Přerov, detašované pracoviště v Hranicích, o výzvě k zaplacení nedoplatku správního poplatku, čímž mu však byla uložena nová

povinnost, a to zcela v rozporu se zákonem o správních poplatcích. Podle položky 104 Sazebníku správních poplatků existuje zákonem stanovená povinnost zaplatit správní poplatek za návrh na zahájení řízení o povolení vkladu do katastru nemovitostí pouze ve výši do 5000 Kč, jde-li o výstavbu veřejně prospěšné stavby. V daném případě veřejná prospěšnost stavby vyplývá přímo z právních předpisů, neboť je-li možné vyvlastnit pouze ve veřejném zájmu, je nepochybné, že stavba, pro jejíž zřízení a provoz se zřizuje věcné břemeno, je stavbou ve veřejném zájmu, a tedy i stavbou veřejně prospěšnou ve smyslu položky 104 sazebníku. Svým rozhodnutím katastrální úřad založil stěžovateli novou, zákonem nepodloženou povinnost. Není tedy pravdou, jak uvádí krajský soud, že by katastrální úřad činil pouze výzvu ke splnění zákonné povinnosti, neboť vybral správní poplatek nad rámec rozsahu stanoveného zákonem. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Správní orgán ve svém vyjádření uvedl, že předmětem rozhodování byla výzva k úhradě nedoplatku správního poplatku, nikoliv žádost o osvobození. Proto nemá argumentace použitá v kasační stížnosti žádnou souvislost s předmětem rozhodování. Z logiky věci vyplývá, že pokud nebylo žádné rozhodnutí o osvobození od placení správního poplatku vydáno, je použitá argumentace stěžovatele zcela irelevantní. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Dle ust. § 68 písm. e) s. ř. s. žaloba je nepřijatelná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Dle ust. § 70 písm. c) s. ř. s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.

Stěžovatel svou kasační stížností brojí v konečném důsledku proti rozhodnutí, kterým byl vyzván k zaplacení správního poplatku, když ve své kasační stížnosti uvádí důvody, pro které se domnívá, že tato výzva byla učiněna v rozporu se zákonem o správních poplatcích, neboť úkon, který po katastrálním úřadu požadoval provést, poplatek dle jeho názoru nepodléhal. Nejvyšší správní soud je však v této souvislosti nucen uvést, že veškeré stěžovatelem uváděné důvody jsou pro posouzení souzené věci z důvodů uvedených níže zcela irelevantní.

Zaplacení správního poplatku, není-li provedeno poplatníkem z jeho vlastní iniciativy, ukládá správní orgán zvláštním rozhodnutím dle ust. § 6 odst. 1 zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o správních poplatcích“), tzv. výzvou k zaplacení správního poplatku. Proti této výzvě je dle cit. zákona možné odvolání. Jestliže účastník správního řízení na tuto výzvu nereaguje, řízení je zastaveno či úkon není proveden.

Jak je zřejmé z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, reprezentované např. rozsudkem ze dne 20. 1. 2005, č. j. 2 Azs 252/2004 - 93, publikovaným na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu, výše uvedená rozhodnutí, tj. výzva k zaplacení správního poplatku a rozhodnutí o odvolání proti takové výzvě, jsou vyloučena z přezkumu ve správním soudnictví, neboť u nich existuje tzv. kompetenční výlučka dle ust. § 70 písm. c) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se ještě musel zabývat otázkou, zda vyloučení soudního přezkumu u rozhodnutí výše uvedeného typu je v souladu s ustanovením čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a s čl. 6 odst. 1 (Evropské) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.). Rozhodnutí ve věcech správních poplatků lze jako rozhodnutí o vedení řízení vyloučit ze soudního přezkumu, pokud tato rozhodnutí sama o sobě neukončují proceduru konanou správním orgánem ve věci samé a pokud rozhodnutí či jiné úkony, kterými při nezaplacení správního poplatku dojde k ukončení této procedury, jsou soudně přezkoumatelné nebo jinak podřízené kontrole soudní moci. Jak již však bylo uvedeno shora, následkem nezaplacení soudního poplatku je zásadně skutečnost, že dojde k zastavení řízení nebo k neprovedení žadatelem požadovaného úkonu. Dojde-li k zastavení řízení, děje se tak rozhodnutím správního orgánu, které je přezkoumatelné, neboť spadá do rozsahu generální klauzule v § 65 odst. 1 s. ř. s. a není z přezkumu vyloučeno ustanovením § 68 s. ř. s. ani jiným ustanovením s. ř. s. či jiného zákona. Neprovede-li správní orgán žadatelem požadovaný úkon s poukazem na nezaplacení správního poplatku, má žadatel možnost podle povahy požadovaného úkonu domáhat se nápravy žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.) nebo případně žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.).

I v případech, kdy by žadatel správní poplatek na výzvu správního orgánu zaplatil, třebaže by měl za to, že se jedná o požadavek nezákonný, může se domáhat dle ust. § 8 odst. 1 zákona o správních poplatcích vrácení takto zaplaceného poplatku. Správní orgán pak jeho žádosti vyhoví a poplatek vrátí anebo nevyhoví a žádost o vrácení zamítne. Účastník správního řízení pak má samozřejmě možnost domáhat se po vyčerpání předepsaných opravných prostředků v rámci správního řízení přezkumu takového zamítavého rozhodnutí soudem ve správním soudnictví.

Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že postupem krajského soudu, který odmítl stěžovatelu žalobu, nemohlo být stěžovateli upřeno právo na spravedlivý proces. Stěžovatel měl totiž v pozdějším řízení možnost domáhat se svého nároku, tj. neplacení správního poplatku, v případě splnění dalších zákonem stanovených podmínek, soudní cestou.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že Krajský soud v Ostravě nepochybil, jestliže shledal, že předmětné rozhodnutí správního orgánu naplňuje dikci ust. § 70 písm. c) s. ř. s. a z tohoto důvodu rozhodnutí z přezkumu vyloučil.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu